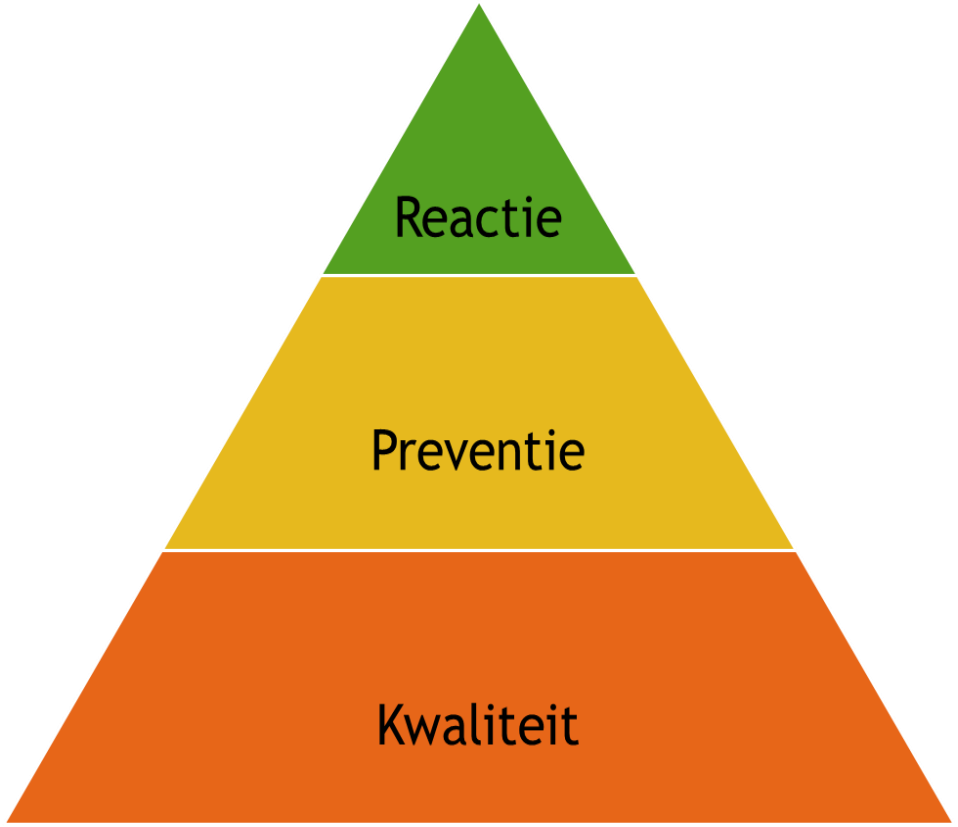
Commissie grensoverschrijdend gedrag in de sport

26/10/2017

Centrum Ethiek in de Sport (ICES vzw)
Arne Aerts & Lore Vandevivere

Opdracht ICES rond ethiek & SGG

- Kenniscentrum praktijkontwikkeling & beleidsondersteuning
- Werkt breed aan ethiek in de sport
- Focus op intermediairen
- Sinds 2012 betrokken bij thema SGG
  (overheidsopdracht, onderzoek, ontwikkelen raamwerk)
- 2013 & 2014 extra projectsubsidies rond SGG
  (ontwikkelen & implementeren vlaggensysteem & beleidsinitiatieven)
- Partner van VOICE project

GEÏNTEGREERD BELEID[2]

ICES

ICES

OVER ICES | PROJECTEN | CONTACT

HOME | NIEUWS | VORMING EN ACTIVITEITEN | THEMA'S EN AANPAK | ONZE TOOLS

- Sport met grenzen
- Wat en waarom?!
- Instrumenten
- Vorming
- Bestel een pakket
- Zelf aan de slag
- Hulp nodig?

Sport met grenzen

WAT EN WAAROM | INSTRUMENTEN | VORMING | BESTEL EEN PAKKET | ZELF AAN DE SLAG | HULP NODIG?

ICES

Sport met grenzen instrumenten

15 TOT 17 JAAR

De sportbegeleider raakt de spelers vaak aan tijdens een time-out.

©Sensoa

Tijdens een volleybalwedstrijd raakt de sportbegeleider gedurende de time-out de spelers telkens opnieuw aan (bij de rug, de schouders, de nek, het hoofd, het haar...). Sommige sporters willen dat niet, maar omdat ze schrik hebben uit het team te vallen, zwijgen ze over het gedrag van hun sportbegeleider.

SITUATIE 3

THEORIESTUKJE

7: Aanrakingen in de sport

11: De sportbegeleider in een lastig parket

BELEIDSINITIATIEVEN

3: Sportbegeleiders: aanwerving en omkadering

5: Aanspreekpersoon integriteit (API)

6: Reactieplan

TOESTEMMING
+/–

VRIJWILLIGHEID
+/–

GELIJKWAARDIGHEID
–

CONTEXT
+

ONTWIKKELING
+/–

ZELFRESPECT
+/–

DE VLAG

Er is geen **gelijkwaardigheid**: de sportbegeleider heeft immers een hiërarchische relatie met de sporters, onder andere omdat hij bepaalt wie er speelt (bv. teamopstelling). Daardoor kunnen spelers niet altijd zomaar zeggen dat ze zijn aanrakingen niet fijn vinden (**vrijwilligheid**). Het is niet omdat sporters niet protesteren, dat ze akkoord gaan (**toestemming**). Het is aan de sportbegeleider om te waken over welke aanrakingen gepast en wenselijk zijn en welke niet. Het is soms zeer moeilijk voor de sportbegeleider om in te schatten of aanrakingen over de grens van de sporters gaan, ook wanneer het (voor hem) geen seksuele aanrakingen zijn. Tegelijk is het voor sporters soms zeer moeilijk om grenzen aan te geven. Sommige sporters zullen er geen problemen mee hebben. Anderen zullen het laten gebeuren en hopen dat het niet te vaak gebeurt. Daardoor is het aspect **zelfrespect** ook niet helemaal oké. In een sport**context** zijn er vaak aanrakingen. Het is dus oppassen met aanrakingen die niet sportgerelateerd zijn, die m.a.w. niet nodig zijn om te sporten, veiligheid te garanderen of een techniek aan te leren. Een aanmoedigende aanraking moet zeker kunnen, maar let op dat dit niet teveel wordt. De sportbegeleider zou moeten weten dat de grenzen van de sporter moeten worden gerespecteerd en dat hier moet voldaan worden aan de intimiteitsnorm (**ontwikkeling**).

REACTIE

NAAR DE INITIATIEFNEMER/PLEGER

Wees waakzaam als bestuur welke aanrakingen in jouw club kunnen en reageer als deze afspraken niet nageleefd worden. Stel jezelf als sportbegeleider de vraag of je zeker bent dat je aanrakingen oké zijn, of vraag het aan de sporters. Je kan ook eens nagaan of de aanrakingen (knuffels, high five, schouderklopjes...) zich nog voordoen als het initiatief een tijdje niet meer van jou komt.

NAAR DE BETROKKENE(N)

Geef duidelijk non-verbaal of verbaal aan dat je niet op die manier aangeraakt wenst te worden. Dat kan met een duwtje met de elleboog, door je af te wenden, een stapje achteruit te zetten..., of zeg gewoon dat je niet graag hebt dat de begeleider je zo vaak op die manier aanraakt. Je kan dit ook bespreken met je medesporters, je ouders of een aanspreekpersoon of leidinggevende binnen de sportorganisatie.

©Sensoa/ICES/CISM

ICES

Bevindingen

- Instrumenten
- Vormingen
- Draagvlak
- Wetgeving/verplichtingen
- Juridische
- Aanspreekpunten integriteit (API)

Conclusie: Top-down & Bottom up

Aanbevelingen voor het totaalbeleid

1. Integratie van vlaggensysteem in alle trainersopleidingen
2. Verplicht maken van API op federatie & sportdienstniveau
3. Monitoring optimaliseren (melden)
4. 1712 versterken (hulp) → link welzijn!
5. Juridische onduidelijkheden & hiaten wegwerken → link justitie!
6. Screening van sportbegeleiders
7. Totaalbeleid in clubs aanpakken
8. Educatie & weerbaarheid van kinderen/jongeren verhogen
9. Onderzoek → terugkoppeling ervan!

Conclusie: blijven inzetten op communicatie/bewustwording/ondersteuning in combinatie met sterkere en verplichtende maatregelingen

ICES

De 3 pijlers voor ICES

1. Integreer het vlaggensysteem in de trainersopleidingen
2. Verplicht de API op federatieniveau en bij de sportdiensten
3. Voorzie sterke stimulansen voor clubs zodat zij API’s aanstellen